

Ковальова В.І., Григорян Д. Г.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків

Основні інструменти цифровізації бізнес-процесів на підприємстві

vikakova04@gmail.com

Вступ. На сучасному етапі в глобальному інформаційному суспільстві активно формується новий економічний устрій – цифровий. Нині передові технології Індустрії 4.0 (зокрема хмарні, біотехнології, засоби збору та аналізу «Big Data», 3D-друк, краудсорсинг, технології «Blockchain») кардинально змінюють більшість галузей економіки. Саме тому в теперішніх реаліях цифровізація розглядається науковцями, економістами-практиками та управлінцями як важливий каталізатор соціально-економічного розвитку як країни, галузі економіки, так і окремого підприємства.

Мета дослідження. Метою дослідження є теоретичне узагальнення основних інструментів цифровізації бізнес-процесів на підприємстві.

Матеріали та методи. Методологічною основою дослідження була сукупність принципів, способів, загальних методів і прийомів, що використовуються в процесі наукового дослідження. Теоретичною основою роботи стали наукові праці вітчизняних та зарубіжних учених і фахівців з проблеми впровадження цифрових технологій.

Отримані результати. Управління бізнес-процесами на основі технологій цифровізації включає в себе використання цифрових інструментів та технологій для оптимізації, автоматизації та удосконалення бізнес-процесів у всіх аспектах функціонування підприємства. Слід підкреслити, що виходячи із фактичного стану процесів підприємства та його фінансових і кадрових можливостей цифровізація бізнес-процесів може проводитись із використанням одного або декілька інструментів. Розглянемо найбільш відомі з таких цифрових інструментів:

1. *Впровадження ІТ-Систем.* Встановлення інтегрованих ІТ-систем для автоматизації різних бізнес-процесів, таких як управління виробництвом,

фінансовий облік, управління відносинами з клієнтами (CRM), та інші. Крім того що такі системи дозволяють автоматизувати рутинні бізнес-процеси, що призводить до підвищення продуктивності та зниження ймовірності помилок, впровадження ІТ-систем дозволяє встановити стандарти та контроль якості, що сприяє виробництву високоякісної продукції та наданню якісних послуг.

2. *Автоматизація робочих завдань.* Використання автоматизованих програм для рутинних завдань та оптимізації бізнес-процесів, таких як обробка даних, введення інформації та інші. У сучасному світі, де обсяг інформації і завдань постійно зростає, автоматизація допомагає уникнути перевантажень та стресів у працівників. Крім того за рахунок зменшення рутинних та монотонних завдань працівники можуть більше концентруватися на творчості та стратегічних викликах, що може покращити не тільки ефективність діяльності компанії, а й задоволеність роботою у працівників.

3. *Використання хмарних технологій.* Перехід до хмарних платформ для забезпечення більшої мобільності, доступу до даних в реальному часі та підвищення гнучкості в роботі. Хмарні технології можуть бути використані для автоматизації бізнес-процесів, від замовлення та логістики до обслуговування клієнтів та бухгалтерії.

4. *Застосування аналітики та Big Data.* Використання аналітичних інструментів та технологій Big Data для збору, обробки та аналізу великих обсягів даних для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

5. *Впровадження Інтернету речей (Internet of Things).* Використання датчиків та засобів Internet of Things для збору та обміну даними між об'єктами та системами, що дозволяє вдосконалити моніторинг та управління процесами.

6. *Використання Штучного Інтелекту (ШІ).* ШІ може ефективно аналізувати великі обсяги даних та використовувати їх для прогнозування тенденцій, що сприяє прийняттю обґрунтованих управлінських рішень та оптимізації бізнес-процесів.

7. *Електронний документообіг та підпис.* Заміна традиційного паперового документообігу електронними системами для швидшого обігу документів та полегшення взаємодії між відділами.

8. *Застосування технологій Blockchain.* Використання блокчейн-технологій для підвищення безпеки, відстеження та автоматизації деяких бізнес-процесів, таких як логістика та фінанси. Крім того слід зазначити що Blockchain не потребує централізованого контролю, що робить його менш вразливим до збоїв та кібер атак.

9. *Розробка мобільних додатків.* Створення мобільних додатків для спрощення взаємодії з клієнтами, контролю за процесами та забезпечення доступу до інформації в режимі реального часу.

10. *Використання Інструментів Process Mining.* Застосування технологій Process Mining для вивчення та аналізу реальних бізнес-процесів на основі даних. Process Mining дозволяє виявляти відхилення від стандартів та помилки в процесах, що допомагає вчасно коригувати неполадки та запобігати можливим проблемам. Process Mining дозволяє автоматично визначити та відобразити поточний стан процесів в організації. Це допомагає зрозуміти, які кроки включає кожен процес та в якому порядку вони виконуються.

Висновки. Ці технологічні ініціативи спрямовані на те, щоб підприємство було більш гнучким, адаптивним до змін зовнішнього середовища, швидким та ефективним у своїй діяльності, що в сучасних умовах є ключовим для конкурентоспроможності. Проте слід зазначити що цифровізація може вимагати значних фінансових витрат на придбання технологій, навчання персоналу, інтеграцію систем та інші витрати. Для деяких підприємств це може бути великим бар'єром. Щоб успішно впровадити цифрові технології, підприємства повинні ретельно аналізувати свої потреби, розробляти чіткі стратегії та ефективно управляти змінами.